

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 638/2022-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Tiborom Bacsóm, advokátom, Floriánska 37, Košice, proti uzneseniu Krajskej prokuratúry v Košiciach č. k. 1 Kv 60/21/8800-4 zo 4. januára 2022 a upovedomeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/1 Pz 77/22/1000-6 z 15. júna 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 a 2 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základných práv podľa čl. 2 ods. 2, čl. 4, čl. 40 ods. 2, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv s slobôd uznesením krajskej prokuratúry a upovedomením generálnej prokuratúry vo svojej trestnej veci. Sťažovateľ navrhuje uznesenie krajskej prokuratúry zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Okrem toho požaduje finančné zadosťučinenie vo výške 30 000 eur.

II.

2. Uznesením vyšetrovateľky zo 6. októbra 2021 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie za pokus obzvlášť závažného zločinu vydierania, ktorého sa mal dopustiť tak, že listami z výkonu trestu nútil svojho obhajcu k zaplateniu odškodnenia a vráteniu peňazí poskytnutých za nekvalitnú obhajobu. Sťažovateľ podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť, v ktorej namietal, že vyšetrovateľka vec náležite neobjasnila a vec nesprávne právne posúdila. Ako dôkaz predložil kópie listov, z ktorých má byť zrejmé, že svoje nároky rieši zákonne. V sťažnosti tiež namietal, že skutku chýba konkretizácia hrozby inej ťažkej ujmy poškodenému.

3. Prokurátor krajskej prokuratúry sťažnosť sťažovateľa zamietol ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením zo 4. januára 2022. K obrane sťažovateľa, ktorý poukazoval na svoje listy, uviedol, že vyšetrovateľka zabezpečila zoznam korešpondencie sťažovateľa z výkonu trestu a boli zaistené listy, ktoré sťažovateľ odoslal poškodenému. V žiadnom z nich nie je naznačené použitie právnych prostriedkov na riešenie nárokov a, naopak, z listov predložených poškodeným vyplýva, že ich mohol vnímať ako ohrozenie života a zdravia svojho a svojich blízkych osôb. Zabezpečené dôkazy preto dostatočne odôvodňujú záver, že sťažovateľ požadoval v listoch od poškodeného majetkové plnenie veľkého rozsahu, pričom formuláciami v listoch s naznačením spôsobenia ujmy u neho vyvolal strach, a tak vplýval na jeho rozhodovanie o zaplatení požadovanej majetkovej náhrady, čo vykazuje znaky pokusu obzvlášť závažného zločinu vydierania.

4. Sťažovateľ podal na generálnej prokuratúre podanie, ktoré podľa obsahu bolo návrhom na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní podľa § 363 Trestného poriadku. Namietal, že uznesenia vyšetrovateľky a prokurátora krajskej prokuratúry sú nezákonné, keďže nie sú naplnené znaky trestného činu, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie, konkrétne hrozba inej ťažkej ujmy, ktorá z jeho listov nevyplýva. Sťažovateľ poukázal na obsah svojich listov, ktoré interpretoval tak, že proti poškodenému postupoval zákonne. Tiež namietal, že obvinenie mu bolo vznesené až trinásť mesiacov po začatí trestného stíhania.

5. Generálna prokuratúra návrhu sťažovateľa ústavnou sťažnosťou namietaným upovedomením nevyhovela. K uzneseniu vyšetrovateľky bol návrh vyhodnotený ako nedôvodný, keďže tvrdeniu sťažovateľa o legálnom postupe pri vymáhaní nároku proti poškodenému odporuje obsah odoslaných listov a sťažovateľ zrejme nikdy neodoslal listy, ktorých sa dovoľával. Generálna prokuratúra uznala, že vyšetrovateľka v opise skutku nepresne uviedla, že mal pôsobiť hrozbou inej ťažkej ujmy, no z ďalšieho opisu skutku a konštatovania, že poškodený a ani jeho blízki napokon neutrpeli ani fyzickú ujmu, je však možné vyvodiť, že podstatou skutku je hrozba násilím. Generálna prokuratúra konštatovala, že došlo k naplneniu subjektívnej stránky trestného činu a tiež je odôvodnený záver, že sťažovateľ svojím konaním naplnil aj objekt stíhaného trestného činu, keď sa mal pokúsiť od poškodeného pod hrozbou násilia dosiahnuť majetkové plnenie v značnom rozsahu. K námietke, že vyšetrovateľka vznesla obvinenie po dlhšom čase od začatia trestného stíhania, bolo poukázané na to, že trestné oznámenie neumožňovalo záver, že skutok mala spáchať konkrétna osoba, a až na základe následne zistených skutočností bolo vznesené obvinenie.

III.

6. Sťažovateľ nesúhlasí s interpretáciou svojich listov poškodenému. Namieta, že nenaplnil žiaden znak trestného činu vydierania. Podľa sťažovateľa vyšetrovateľka a následne krajská prokuratúra svojvoľne a účelovo vyložili jeho konanie tak, aby zodpovedalo právnej kvalifikácii trestného činu vydierania. Opätovne poukázal na listy, ktorých kópie predložil do vyšetrovacieho spisu a ktoré majú potvrdzovať jeho zákonný postup. Sťažovateľ tiež namieta, že obvinenie bolo proti nemu vznesené až po trinástich mesiacoch od začatia trestného stíhania. Podľa sťažovateľa sa generálna prokuratúra a ani prokurátor krajskej prokuratúry vôbec nevyjadrili k jeho námietkam.

IV.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd poskytuje ochranu základným právam, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd alebo iný orgán. Sťažovateľ namieta nezákonnosť uznesenia krajskej

prokuratúry. Sťažovateľ mal právny prostriedok podľa § 363 Trestného poriadku, ktorý mohol viesť v prípade porušenia zákona k zrušeniu ústavnou sťažnosťou napadnutého uznesenia krajskej prokuratúry a predchádzajúceho uznesenia vyšetrovateľky. Tento právny prostriedok sťažovateľ aj využil a podal návrh na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní. Využitie tohto prostriedku vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti proti uzneseniu krajskej prokuratúry a uzneseniu vyšetrovateľky, a preto bola ústavná sťažnosť v rozsahu namietaného uznesenia krajskej prokuratúry a vyšetrovateľky pre nedostatok právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

8. Pre rozhodovanie generálnej prokuratúry bolo rozhodujúce posúdenie a vyhodnotenie obsahu listov sťažovateľa poškodenému. Právny záver vyšetrovateľky, s ktorým sa stotožnil krajský prokurátor a aj generálna prokuratúra, že sťažovateľ listami vyvolal u poškodeného strach a obavy, aby vplýval na jeho rozhodovanie, nie je svojvoľný. Rovnako nemožno vnímať ako svojvoľný ani stále len predbežný skutkový záver generálnej prokuratúry, že listy, ktorými sťažovateľ preukazoval, že svoje nároky vymáhal iba zákonnou cestou, zrejme nikdy poškodenému neodoslal. Právne posúdenie generálnej prokuratúry je výsledkom komplexného a logického posúdenia všetkých podstatných skutočností na začiatku trestného stíhania. Rovnako nemožno hodnotiť ako porušenie práv sťažovateľa to, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané s odstupom od začatia trestného stíhania. Orgány činné v trestnom konaní môžu vzniesť obvinenie až vtedy, keď je dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala konkrétna osoba. Generálna prokuratúra sa riadne zaoberala podaním sťažovateľa a bude predmetom ďalšieho postupu orgánov činných v trestnom konaní, prípadne súdu, či je dôvod na vznesenie obvinenia, prípadne trestný postih sťažovateľa. V tomto štádiu trestného konania je ústavná sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde zjavne neopodstatnená a ako taká bola odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2022

Peter Straka
predseda senátu